

Mr. Semir HADŽIMUSIĆ

KUĆA SJEVEROISTOČNE BOSNE

(Izložba tradicionalne stambene arhitekture u Srebreniku i Tešnju)

Nakon što je prvi put predstavljena postavkom u Galeriji Mandžić u Tuzli (otvorena 25. avgusta 2014. godine), Zavodova izložba tradicionalne stambene arhitekture „Kuća sjeveroistočne Bosne“ je izašla iz Tuzle i krenula na put širom Tuzlanskog kantona, a evo i šire.

Naime, u okviru manifestacije „Dani povelje“, Srebrenik 2015. godine, Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK je u saradnji sa Centrom za kulturu i informisanje Srebrenik, upriličio izložbu "Kuća sjeveroistočne Bosne" u Srebreniku. Izložba je postavljena u galeriji Centra za kulturu i informisanje u Srebreniku, 12. februara 2015. godine, dok je svečano otvaranje izložbe, ali i cjelokupne manifestacije priređeno u nedjelju 15. februara 2015. godine.

Autorica izložbe „Kuća sjeveroistočne Bosne“ je vanjska saradnica Zavoda, mlada arhitektica Tijana Veljković. Za koncepciju izložbene postavke u Srebreniku bio je zadužen Semir Hadžimusić, stručni saradnik za kulturno-historijsko naslijeđe.



Sl. 1. Izložbena postavka u Srebreniku

Postavka se sastoji od sedamnaest izložbenih panoa; na deset panoa je predstavljeno deset tradicionalnih bosanskih kuća s područja Tuzlanskog kantona, dok su na sedam drugih panoa data stručna objašnjenja o tipovima ovih kuća (kuća nad magazom, spratna kuća, spratna dimalučara, kuća sa čardakom među rogovima), materijalima od kojih su građene (drveni pokrivač – šindra, biber crijep – kopitar, blatni malter, kameni zid, čerpič, zemljani i drveni zid) i druge zanimljive pojedinosti. Također, izložbena postavka panoa obogaćena je i sa dvije makete tradicionalnih kuća.

U pitanju su „Suljagića konak“ u Špionici, općina Srebrenik i „kuća Mare Popović“ u Gračanici, općina Gračanica, obje proglašene nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine. Treba reći da su makete izradili vrijedni učenici JU MS Građevinsko - geodetske škole u Tuzli.

Partner Zavodove izložbe u Srebreniku bio je Muzej Istočne Bosne Tuzla, koji je u okviru iste priredio svoju postavku tradicionalne bosanske sobe (sto peškun, stolice peškun, serdžada, mangala, rafa ugaona, stalak za cvijeće, sahan, buhurdar, ibrik, pribor za kahvu...). Za ovu postavku bila je zadužena Vesna Isabegović, muzejski savjetnik Muzeja istočne Bosne Tuzla.

Izložbu je u ime Zavoda otvorio prof. dr. Nusret Mujagić, dipl. ing. arh. iz Živinica, a na izložbi su prisustvovali i predstavnici Zavoda: Benjamin Bajrektarević, direktor, kao i Rusmir Djedović, Milica Petrović i Semir Hadžimusić, stručni saradnici.

U organizaciji JU Muzej Tešanj i JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, u Tešnju je u subotu 8. avgusta otvorena izložba „Kuća sjeveroistočne Bosne“. Izložba je organizovana u sklopu manifestacije „Ljeto u Tešnju 2015“, a postavljena je u Eminagića konaku u Tešnju, upravo pravom mjestu i ambijentu za ovakvu izložbu.



Sl. 2. i 3: Izložbena postavka u Eminagića konaku

Izložba je ovog puta upotpunjena sa devet maketa (sedam novih), pomoću kojih posjetioци mogu imati i egzemplarni uvid u izgled onih starih kuća koje su prikazane na panoima. Za izradu maketa bili su ponovo zaduženi učenici srednje Građevinsko-geodetske škole iz Tuzle, koji su poslije izradili i desetu maketu tako da se izložba u cijelosti kompletirala.

Za koncepciju ove postavke u Tešnju bili su zaduženi Almir Mutapčić, Munisa Kovačević i Semir Hadžimusić, stručni saradnici Zavoda. Pored toga posjetioci izložbe je podijeljena nova izložbena afiša koja je po uzoru na katalog, netom prije izrađena. Na svečanom otvorenju izložbe prisutnima su se obratili prof. dr. Mirsad Kunić, vanredni profesor na Filozofskom fakultetu u Tuzli, Benjamin Bajrektarević, prof., direktor Zavoda i Ernad Prnjavorac, prof., direktor JU Muzej Tešanj. Preme riječima Ernada Prnjavorca, ova izložba svakako nam koristi da bolje upoznamo i

navike naših predaka, kako od onih u oblasti građenja pa sve do onih higijenskih. Posebna prednost ove izložbe je što posjetioци na osnovu maketa imaju može se reći 3D uvid u način građenja kuća. Benjamin Bajrekterević, direktor Zavoda istakao je kako je prilikom pripremanja ove izložbe bilo puno posla kako bi se sve pojedinosti oko ovih građevina našle na jednom mjestu. Panoi i makete čine svakako prve dvije faze ovog projekta, a završna faza će biti publikacija koja će na jednom mjestu objediniti: panoje, makete i izložbe širom naše zemlje. Prof. dr. Mirsad Kunić, govoreći o izložbi uspoređio je stare kuće koje su dio tzv. narodne arhitekture sa usmenom književnošću jer su i one kao djela usmene književnosti nastajala u jednom kolektivnom zamahu (graditeljskom), a onda su se pojedine izdvajale na osnovu nekih posebnosti po kojim su se isticalе. *Vidimo da na njima nema pretjeranih ukrasa, bio sam krajnje slobodan usporediti ih sa sevdalinkom koja je naš krajnje pojednostavljen usmeni lirski oblik*, istakao je prof. Kunić. Isto tako prof. dr. Mirsad Kunić se osvrnuo na unutrašnjost, narodni duh ovih kuća, te tom prilikom citirao i jedan esej Skendera Kulenovića, koji je rađen kao predgovor za čuveno djelo Avde Hume „Grozdanin kikut“.



Sl. 4. Detalj sa otvaranja izložbe u Tešnju

Zavodova izložba u Eminagića konaku u Tešnju ostala je otvorena mjesec dana, a nakon Tešnja izložbena postavka „Kuća sjeveroistočne Bosne“ ponovo je nastavila put po Tuzlanskom kantonu (Lukavac, Banovići, Živinice).